

ABRAHAM HANS

EENZAME MOEDER

Vader en moeder Wellens hadden een brief ontvangen van de landbouwer uit Westkapelle voorbij Brugge op wiens hoeve Greta diende. Greta was moeder geworden. Men had ze niet naar een gesticht gestuurd. Ze mocht haar zoontje bij zich houden. De boerin was zeer tevreden over haar werk.

En toen wilde vrouw Wellens haar dochter bezoeken. Het was voor haar een verre reis en dan een roerende ontmoeting. Zij en Greta

schreiden toen ze bij het wiegje stonden, maar de goede bazin die alleen thuis was, bracht beiden tot bedaren. Ze spraken over de geboorte. En de boerin zei, dat Greta hier gerust zou wonen.

«Er is iets schrikkelijks gebeurd met jonker François,» zei vrouw Wellens.

En ze vertelde het nieuws van de moordpoging.

«Moeder, ik was blij, dat ik weg mocht gaan. Soms kwam dat bij mij ook op iets tegen hem te doen,» zei Greta.

«Maar dat mag niet zijn, kind, dat verdient hij toch ook niet.»

«Neen... ik zeg, dat ik blij was weg te kunnen gaan. Maar wie het niet ondervonden heeft, weet niet wat het is bedrogen en verstoten te worden. O, toen de jonker trouwde, en al de eer ontving, toen ze voor hem met het kanon schoten en praalbogen zetten... En ik op het kasteel te Poeke moest dienen. 't Was zo onrechtvaardig. Maar ik peins er liever niet meer aan.»

«O, we zullen nu over hem zwijgen,» hernam vrouw Wellens.

«Wel ja, zwijg over die slechte man van het kasteel,» sprak de boerin. «Greta is nu ver van daar... Ze is tevreden bij ons, is het niet, meisje?»

«O, ik ben er zo gelukkig om,» zei vrouw Wellens. «Mijn zoon had het mij al gezegd, dat ze hier zo wel is.»

«Jan ziet er een brave kerel uit.»

«Hij heeft een hart van goud, bazin. Jan zou alles doen voor ons.»

Zo zaten ze te spreken. En de jonker was uit het gesprek verbannen. Maar Greta dacht toch aan hem. Eens was ze erg verliefd op hem geweest. Maar toen hoopte ze dat hij uiteindelijk met haar zou trouwen. Toch vond ze het wreed, dat hij misschien lag te sterven. Zijn straf was zwaarder dan de hare. Want nu hechtte ze weer aan het leven door dat rozig wichtje, waarvan ze de ongehuwde moeder, maar toch de tevreden moeder was.

De boer kwam thuis. En ook hij begroette zeer vriendelijk vrouw Wellens. Hij had medelijden met haar. Hij was een landbouwer in de polder, op een grote hoeve en zeer wijd strekten zich zijn akkers uit, maar hij kende het gewroet van hen, die op het zand woonden. Vrouw Wellens droeg op zich de stempel van dat zwoegen. En dan kwam in haar zorgelijk leven nog het belagen van haar dochter door de kasteelzoon.

En het was de goedge man nu een behoefte de dompelaarster hartelijk te behandelen. Hij zei ook dat Greta hier moest blijven en dat het zoontje bij haar behoorde.

Hij vroeg dan naar Jan en beweerde, dat hij later zijn naam dikwijls in het dagblad zou lezen als wielrenner.

In de namiddag wandelden vrouw Wellens en Greta op de boomgaard en tot aan de nabije Isabellavaart. De dochter sprak over alles, wat ze doorworsteld had. Moeder vertelde, hoe Dries Roelens

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr 451

A. HANS.

De Gestoorde Zesdagenkoers

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

nu op de hoeve woonde met een pril meisje uit een ongelukkig huishouden. Ze zei ook, dat de baron de Porteira vader en haar met rust liet. Maar het meest praatten ze over het kindje.

Toen vrouw Wellens thuis kwam, luisterde haar man ontroerd naar alles, wat ze over Greta vertelde. Valentine en de jongere kinderen, die al het één en ander vermoed hadden, werden nu ingelicht dat hun oudste zuster een kindje «gekocht» had.

Toch bleef er smart bij de ouders om de lichtzinnigheid en het lot van Greta. En ze zaten met de angst dat alles nog te berde zou komen bij het proces van het Gentse fabrieksmeisje. Op een assisenhof pluisde men immers alles uit.

Ze schrokken nog meer toen Jan vernam, dat baron van Leewerdal naar Greta geïnformeerd had bij één der werklieden van «De Donk». Zeker vermoedde hij reeds iets. En Jan besloot om met van Leewerdal te gaan spreken en hem te vragen Greta's naam te sparen.

Baron van Leewerdal vernam nu door Jan de geschiedenis van Greta en François en het gekonkel van baron de Porteira voor een huwelijk met Dries Roelens. Hij voelde nog meer verachting voor de Porteira en zijn oudste zoon. Hij had iets gehoord, over dat plotselinge vertrek van de dienstmeid Greta Wellens en was daardoor achterdochtig geworden. Nu dankte hij Jan om zijn eerlijke houding.

«Ge kunt denken, wat het thuis is geweest voor mijn brave ouders,» zei Jan.

«Ja, jongen... verdriet gelijk ik dat nu ondervind, want het is hard als uw dochter in zulke ingewikkelde toestanden wordt betrokken. Ik ben blij dat ge eerlijk hebt gesproken. Zeg aan uw ouders dat ik alles geheim houd. Ik weet nu hoe François geleefd heeft... Hij zal genezen en dan moet ik mijn verantwoordelijkheid opnemen. Maar ik spaar daarbij de naam van uw zuster en de faam van uw ouders.»

Verlicht reed Jan Wellens heen.

Baron van Leewerdal zat een tijd in gedachten. Zijn vrouw was nog te Gent bij Beatrix. En zijn eigen prachtig kasteel scheen de baron nu een somber verblijf toe. En toch had hier het huiselijk geluk gewoond. O, toen Beatrix nog bij haar ouders was, toen ze zong en speelde, door het park dwaalde, het waren goede dagen! Diep ontroerd hadden de ouders haar toen zien vertrekken met haar echtgenoot, maar ze bleef toch in de nabijheid. En 's zomers zou het kasteel haar landgoed zijn.

Doch nu was dit vreselijk nieuws gekomen. Met leugen en bedrog begon het huwelijksleven, in leugen en bedrog had François de Porteira het willen voortzetten.

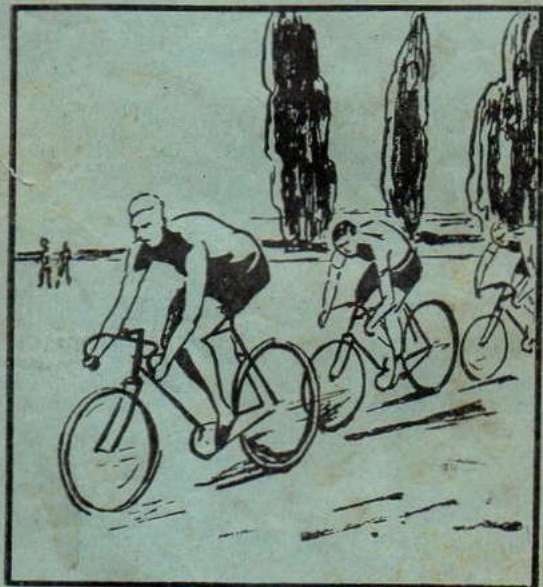
Na het fabrieksmeisje de dochter van een pachter... En wie dan?

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr 465.

A. HANS.

De Groote Ronde

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

Wat zou er nog aan het licht komen?

«O, die ellendeling, hij heeft het leven van mijn dochter verknoeid,» sprak de bedroefde vader bij zichzelf. «Beatrix moet van hem scheiden, Ja, het moet...»

Eindelijk stond van Leewerdal op. Hij ging naar boven en verfriste zijn gelaat.

Hij vertrok met zijn auto naar Gent. Maar eerst zou hij nog te Drongen stoppen. Op «De Donk» vroeg hij om onmiddellijk baron de Porteira te spreken.

«Hoe lang zal dat bedrog nog duren?» voer van Leewerdal scherp uit. «Ik ken nu ook de onverkwikkelijke geschiedenis van Greta Wellens. Nog een jeugdige misstap van uw zoon!»

De Porteira kon zijn ontsteltenis niet beheersen.

«En om zijn bedrog te verbergen, zijn liederlijkheid, werd vlug een huwelijk in elkaar gestoken tussen die dienstmeid van het kasteel en één van uw karakterloze pachterszonen. Alles moest zorgvuldig verborgen blijven voor de van Leewerdals... Bah, welke zedeloze zeden! Maar ik verzeker u dat de maat vol is en dat mijn Beatrix van uw zoon gescheiden wordt.»

De barones de Porteira trad binnen.

«Wat gebeurt er nu?» vroeg ze verschrikt.

«Voortaan blijven Beatrix en het kindje bij ons op het kasteel te Poeke,» antwoordde van Leewerdal. Ik heb een tweede schandaal ontdekt. Na dat fabrieksmeisje heeft François uw dienstbode, Greta Wellens, in het ongeluk gebracht. Toen was hij reeds met Beatrix verloofd. En tot zijn minnares sprak hij in slechte termen over onze dochter... Hij huwde ze om haar adellijke stand en fortuin. Maar het lag in zijn bedoeling die Greta later als bijzit in zijn nabijheid te vestigen, om over haar te kunnen beschikken wanneer het hem zinde. Het meisje was nog fatsoenlijker dan François... Dat weigerde ze.»

De baron de Porteira lag als een gebroken man in zijn zetel. Maar weer rees hij op toen van Leewerdal zei, dat hij nog dezelfde dag Beatrix en zijn kleinkind uit de echtelijke woning te Gent ging weghalen.

«Doe dat niet. Heb toch enig medelijden met François,» smeekte hij. «Denk aan zijn nog wankel gezondheidstoestand.»

«En wat met mijn dochter... haar leven is gebroken,» riep van Leewerdal opgewonden uit. «Neen ze kan bij zulk een slechte man niet blijven. Ik vertel haar alles...»

Na een korte groet verliet hij «De Donk».

De barones de Porteira weende zacht.

Voor haar echtgenoot waren het beklemmende ogenblikken. Maar er stonden hem nog moeilijke opdrachten te wachten.

's Avonds stapte baron de Porteira door een schaars verlichte volkssteeg van de wijk Batavia te Gent. Kleine werkmanswoningen

A. HANS KINDERBIBLIOTHEEK

Nr 667

A. HANS

DE KOERS VAN DEN LUIAARD

Uitgave A. Ham-Van der Meulen, Kortich.

stonden er in troosteloze eentonigheid aaneengelijnd. Hij ging één van de grauwe gekalkte huisjes binnen. In de voorplaats, die als keuken en woonkamer diende, zaten een man en een armoedige vrouw. De man, van midden in de veertig, leek een bruit... Zij scheen veel zorgen te hebben gekend, die haar bleke gelaat hadden doorgroefd.

Beiden keken vreemd op naar de voorname bezoeker.

«Ik ken u wel... ge zijt de vader van de schavuit, die onze dochter in het ongeluk bracht. Gij zijt baron de Porteira,» zei de man.

Hij was de vader van Elza, het fabrieksmeisje dat een kindje had van jonker François. Ze was in voorlopige vrijheid gesteld en lag nu boven ziek te bed.

De Porteira merkte dat de man naar drank rook. Hij wist dat hij veel dronk en wanneer hij gewerkt had het grootste deel van zijn loon in de herbergen verkwanselde.

«Maak u niet kwaad... ikke niet kom om uw dochter te misdoen. Ikke wil u komen help. Mijn zoon...»

«De smeerlap zal nog genezen, zeggen ze!» tierde de man en stak daarbij een resem vloeken af.

«Maar zwijg toch,» drong de vrouw angstig aan.

«Ik moet hem zeker nog een fijne heer noemen.... Een werkmeisje op zijn kamer lokken... En als het zo ver is, gebaren of hij ze niet meer kent... Zie een keer in de wieg, baron... Gij zijt de grootvader van het mormel dat daar ligt. Het heeft puisten en zweren, en brand... Wij kunnen geen kind verzorgen als op een kasteel... Toe kijk eens grootvader, ge hebt uw kleinkind nog niet gezien!»

«Uw dochter isse niet naar die kamers gesleept, hé... Ze isse toch met haar wil gegaan en zij heeft wel gewet, waarvoor. Gij moet niet alles steek op mijn zoon. Ze heeft ook plezier gehad.»

«Een meisje, dat niets van de wereld kent.»

«Dadde isse flauwe praat.»

«'t Is geen flauwe praat. Zij is simpel. Maar uw zoon is geleerd, hij heeft scholen gedaan...»

«De skolen heb daar niets mee te stel... Uw dochter is simpel, kij zegt? Ewel, isse percies daarvoor dat wij nu klap... Ga een keer mee met mij.»

De Porteira legde twee briefjes van honderd frank op tafel. Dadde isse al iet voor de klein», zei hij. «En er zal meer koom.» Begerig grabbelde de man naar het geld, maar de vrouw sprong ook op.

«Gij moet het zeker weer verzuipen!» vroeg ze nijdig.

«Geeft het geld aan madam,» sprak de baron. «Gij zult ook uw voordeel hebben. Ga mee met mij.»

Het geld had reeds zijn uitwerking. De man gaf een briefje aan zijn vrouw en stak het ander in zijn zak.

«Mijnheer zegt, dat ik ze alle twee mag hebben,» keef de vrouw.

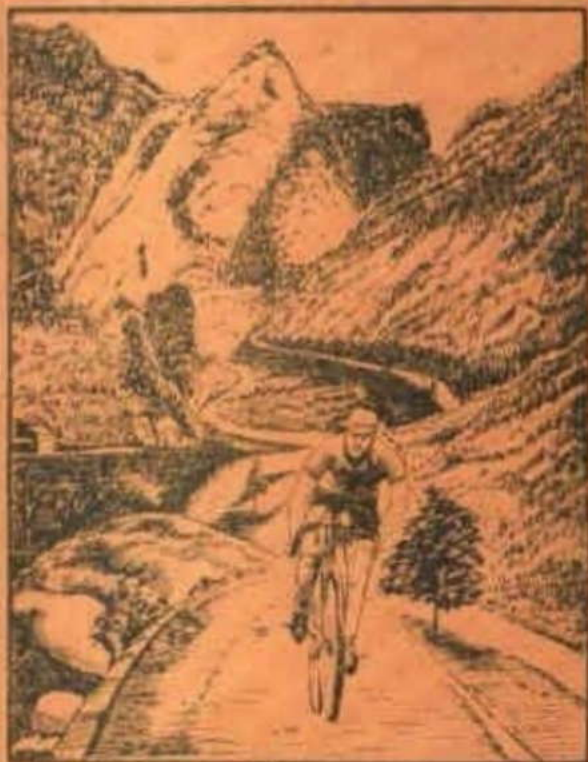
«Ja, ja... Maar allah, hier... Isse niet gierig ik.»

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr. 671

A. HANS

De eerste Ronde van Frankrijk

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Kortrijk.

En de Porteira gaf de vrouw nog een bankbiljet.

De dochter kreeg hij niet te zien.

«Zie, waart ge eerder gekomen, onze Elza zou niet geschoten hebben,» beweerde de man nu plots veel kalmer. «Maar uw zoon liet me in de misère. En ze stak dat in haar kop. Wij zijn arme duivels.»

Hij tekende gedwee het ontvangstbewijs voor het toegestoken geld, dat de listige baron hem voorlegde.

«Ikke heb u gezekd, dadde ik koom voor de affaire te arrangeer, en als gij wilt zal ik zork, dadde uw dochter niet in de prison moet.»

«O, als dat waar kon zijn!» riep de moeder uit. «Doe uw best, mijnheer! Gij kunt veel. Naar ons luisteren ze niet. Onze dochter heeft toch niet goed geweten wat ze deed».

«O, neen... Dadde isse zo... Ze heeft niet goed gewet, wadde ze deed. Ge moet niet goed wijs zijn om zo te skiet.»

«Poelman heeft haar de revolver gegeven, maar die vent is de pijp uit. Hij zit nu in het Noorden van Frankrijk, zeggen ze,» sprak de vader.

Tevreden verliet de baron de armoewijk. Wel kookte hij inwendig om de doorstane vernedering. Met dat fabrieksmeisje konden de problemen wellicht geregeld worden.

Een rechtszaak diende in de eerste plaats vermeden te worden. De baron meende daartoe de kans te zien. Verklaarden de ouders het zelf niet, dat hun dochter simpel was en niet wist wat ze gedaan had? Nog een stap verder. De Porteira kende wel een dokter, die het meisje zwak van geest zou verklaren. En voor zwakzinnigen bestonden gestichten. Als het meisje daarin opgesloten werd, moest de rechtszaak niet doorgaan.

Gister had baron van Leewerdal dan toch zijn dochter Beatrix en het kindje uit de echtelijke woning weggehaald. Hij was erg op zijn beginselen over het huwelijk gesteld en wilde zijn ontuchtige schoonzoon treffen door het schandaal.

Maar de Porteira van zijn kant spaarde geen moeite om de onvoorzichtigheden van François in de doofpot te stoppen.

LEMMINK BUITEN GESTOKEN

De gebeurtenissen volgden snel op elkaar.

Te Poeke ontving baron van Leewerdal een brief met stuntelig handschrift. Hij sneed de omslag open, overliep het papier en riep zijn echtgenote en Beatrix. Hij zei toen:

«Schandaal nummer drie... Luister...

Mijnheer de baron van Leewerdal,

ABRAHAM HANS

OVER BERG EN DAL

bewerkt door Jan Marchau

bewerking © 1982-2018, Jan MARCHAU

HELIOS N.V.
ANTWERPEN / AMSTERDAM